

>> NÉZZÜK EGYÜTT...

Henri Rousseau Képeit!

A mesék szereplői, fordulatai gyakran nagyon valóságosak, máskor úgy érezzük, a valóság meseszerű. A művészet világa szinte mindig teret ad a képzelet birodalmának és a valóságnak is. Néhány művész a teljesen igaznak tűnő látványba fantáziaelemeket csempész. Például képzeletbeli dzsungelbe valódinak látszó tigris fest.

Henri Rousseau (ejtsd: anri orosz) életútja a „szokásos” művészi pályától eltérően alakult. Bár gyerekkorában a zene és a rajzolás vonzotta, apja halála után hivatalnokként dolgozott Párizsban, hogy támogassa özvegy anyját. Egészen nyugdíjazásáig vámtisztviselőként a Párizsba érkező árucikkek adózási ügyintézésével

foglalkozott. Már meglelt férfi volt, amikor munkája mellett festeni kezdett. Szakmai vezető nélkül, önmagát képezve tanult. Leghíresebb festményein dús természetet, dzsungelt és trópusi tájakat ábrázolt – bár soha nem hagyta el Franciaországot. Gyakran járt a párizsi állatkertbe, de nem „másolt”, hanem a képzeletében megjelenő látványra hagyatkozott.

Kortársai, különösen a nála alig fiatalabb avantgárd művészek (a 20. század első felének újítói) lelkesedéssel fogadták műveit, a „hivatalosnak” tartott kritika (eleinte) azonban nem vette komolyan. Naiv (vagyis egyszerű térbeli felépítésű, gyerekrajzokat idéző) festésmódja az

1900-as évek elején Párizsban feltűnést keltett, az álmokhoz vonzó szürrealista festőket elbűvölte. Pablo Picasso (aki már szerepelt a Szitakötőben) fiatal művészként az ócskásnál talált egy Rousseau-képet, amit azért árultak, hogy a vászon átfestésével új kép készülhessen. Picasso megvette a művet, és Rousseau iránti tiszteletből különleges estét rendezett: bemutatta művészbáráinak a képet, és meghívta az idősebb mestert is, sőt egy rögtönzött trónusra ültette.

Rousseau képein gyakran ábrázolt természetben játszódó jelenetet, vadállatokat a dzsungelben vagy labdajátékot a parkban. Alakjai szinte elvesznek a burjánzó növényzetben, a táj beburkolja, mély színekkel öleli körül a figurákat.

Egyik első dzsungel témájú képén, a poszteren látható *Rajtaütés* (más elnevezéssel: *Tigris trópusi viharban*) címűn jól érzékelhető a közelgő vihar. A fűszálak lelapulnak a szélben, az ég is vöröses színben pompázik. Az előtérben felfedezhető az ugrásra kész tigris. A festmény szerepelt a Függetlenek Szalonja nevű kiállításon is, de a szakértőknek nem tetszett, hogy úgymond „primitív” és nem valóság-hű az ábrázolásmódja. Az idők során mégis ez lett az egyik leghíresebb Rousseau-festmény. Az újabb nemzedékek számára minta volt az új természetábrázoláshoz.

A második képen elegáns, rózsaszín ruhás, kalapos hölgy egzotikus környezetben jelenik meg. A növények sokkal nagyobbak az emberi alaknál, így a figura sebezhetőbbnek tűnik a hatalmas levelek és termések között. A kép hangulata mégsem félelmetes, a hölgy nyugalmat sugároz. Mit gondolsz, valódi növényeket festett meg a művész?

A harmadik képen kisebb vízesés látható, előtte két emberalakkal és két szarvassal. Rousseau-nál nem ritka, hogy az ábrázolt jelenetben fontosabb szerepet kap az állatvilág, a természeti környezet, mint az ember. Ezen a képen sem kivehető az emberek arca, mindketten személytelenek, egyikük alig észrevehető, mert a magas fűben rejtőzik. A háttérben indákból készített kunyhók sejtlenek, mintha a dzsungelben lakó ember jelenlétére emlékeztetnének. Rousseau tiszteletben tartja a dzsungel törvényeit, képein mesevilágot alkot, ahol az ember a természettel harmóniában létezik.

Szerinted élhet manapság az ember a természettel, az állatokkal és a növényvilággal összhangban?

